DOI: 10.5578/ced.20229628 • *J Pediatr Inf 2022;16(4):288-289*

Bağışıklama ve Aşı ile İlgili Sorular ve Kısa Cevaplar

Questions on Immunization and Vaccination and Short Answers

Pervin Özelçi[1](İD), Aslıhan Coşkun[1](İD), Ateş Kara[1,2](İD)

[1] *Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Türkiye Aşı Enstitüsü, Aziz Sancar Araştırma Merkezi, Ankara, Türkiye*
[2] *Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara, Türkiye*

Makale atıfı: Özelçi P, Coşkun A, Kara A. Bağışıklama ve aşı ile ilgili sorular ve kısa cevaplar. J Pediatr Inf 2022;16(4):288-289.

Soru 1: Daha önce kızamığa karşı aşılanmamış 11 ay 10 günlük bir bebeğe kızamık vakası ile temas ettiği için kızamık, kızamıkçık, kabakulak (KKK) aşısı uygulanmıştır.

Soru 1A: Bu bebeğin KKK aşı dozu bir yaşta uygulanması gereken rutin doz yerine geçer mi?

Hayır, geçmez. Çünkü KKK aşısının rutin koruma için geçerli sayıldığı en küçük yaş 12 aydır. Dolayısıyla bu çocuğa temaslı profilaksisi için uygulanan KKK aşısı bir yaşından önce uygulandığı için bir yaşındaki rutin aşılama dozu yerine geçmez. Bu aşı bebeğin birinci yaş gününden en çok≤ 4 gün önce uygulanmış olsaydı geçerli sayılabilirdi. Çünkü dozun uygulanabileceği en erken yaştan dört gün öncesine kadar uygulanan dozlar geçerli sayılabilir.

Soru 1B: Bu doz rutin bir yaş KKK aşı dozu yerine geçmediğine göre; bu çocuk bir yaşına ulaştığında rutin şemadaki KKK aşısı uygulanabilir mi?

Hayır, uygulanamaz. Çünkü bu aşının uygulanacak dozunun geçerli sayılması için iki doz arasında en az dört hafta zaman geçmiş ve bebek en az bir yaşına ulaşmış olmalıdır. Bu bebeğe geçerli olacak (rutin) KKK aşı dozu, ancak temas sonrası, 12. aydan önce uygulanmış olan aşı dozundan en erken dört hafta sonra, yani yaklaşık olarak 12 ay sekiz günlük olduğunda uygulanabilir.

Soru 1C: Aynı bebeğe rutin şemadaki suçiçeği aşısı 12 aylık olduğunda uygulanabilir mi?

Hayır, uygulanamaz. Çünkü enjeksiyonla verilen iki canlı aşı ya aynı gün uygulanmalı ya da aralarında en az dört hafta zaman olmalıdır. Bu nedenle bebeğin suçiçeği aşısı da en erken yaklaşık 12 ay sekiz günlük iken uygulanabilir.

Soru 1D: Bu bebeğe bir yaş konjüge pnömokok aşısı (KPA) dozunu ne zaman uygulayabilirim?

Konjüge pnömokok aşısı aşısı canlı aşı olmadığı için KKK ve suçiçeği aşısı ile arasında herhangi bir süre gözetilmeksizin çocuk bir yaşına ulaştığında uygulanabilir.

Soru 2: Seyahate gideceği için beşi karma ilk dozu altı haftada, ikinci dozu 10. haftada uygulanmış olan bir bebeğin beşli karma üçüncü dozu ise 13 hafta üç günlük iken uygulanmıştır. Bu bebeğin uygulanan aşılama serisi geçerli sayılır mı?

Cevap 2: Beşli karma aşının ilk dozu için en erken yaş altı hafta, ikinci dozu için 10 hafta ve üçüncü dozu için de 14. haftadır.

Aşı, istisnai durumlarda, herhangi bir nedenle, önerilen en kısa zaman aralığından ya da o aşı için tanımlanmış en küçük yaştan, en fazla dört gün veya daha kısa bir sürede uygulandıysa (yani 1-4 gün erken uygulandıysa) geçerli sayılır.

Yazışma Adresi/Correspondence Address

Ateş Kara

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı,
Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı,
Ankara-Türkiye

E-mail: ateskara@hacettepe.edu.tr

Geliş Tarihi: 05.11.2022 **Kabul Tarihi:** 22.11.2022 **Çevrimiçi Yayın Tarihi:** 14.12.2022

©Telif Hakkı 2022 Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları ve Bağışıklama Derneği.
Makale metnine www.cocukenfeksiyon.org web sayfasından ulaşılabilir.

Bir başka deyişle; beş gün veya daha önce uygulanan doz, geçerli doz olarak sayılmamalıdır.

Beşli

Bu kural ancak istisnai durumlarda, aşı uygulaması sonrasında erken uygulandığının fark edilmesi koşulunda aşının geçerli sayılmasına yönelik olarak değerlendirilmelidir.

Normal aşı takviminin planlanmasında önerilen aralıklara mutlaka uyulmalıdır. Sonraki aşı uygulama zamanının planlanmasında kullanılamaz. Ayrıca, bu istisna farklı iki canlı parenteral aşının uygulandığı durumlarda geçerli değildir. Kuduz aşısının dozları arasındaki süreler hiçbir şekilde kısaltılamaz. Bu nedenle bu istisnai durum kuduz aşısı için uygulanamaz.

Soru 3: Sekiz aylıkken suçiçeği geçiren 12 aylık bir bebekte suçiçeği aşılaması nasıl olmalıdır?

Cevap 3: Bir yaşından sonra suçiçeği hastalığı geçirmiş olduğuna dair tıbbi kaydı bulunan bireylere bu aşının uygulanmasına gerek yoktur. Ancak uygulanmasının da herhangi bir sakıncası yoktur.

Bir yaşından önce suçiçeği geçirilmesi durumunda yeterli bağışıklık gelişmeyebilir. Bu nedenle bir yaşından önce suçiçeği geçiren çocuklara 12. ayda rutin suçiçeği aşı dozu uygulanmalıdır. Ancak, rutin suçiçeği ve KKK aşısı uygulamasından önce tüm lezyonların kurutlanmasının üzerinden en az dört hafta süre geçmiş olduğundan emin olunmalıdır.